

Valsts darba
inspekcija

Valsts darba inspekcijas loma darba strīdu izskatīšanā

Dace Stivriņa, Darba tiesību nodaļas Konsultatīvā centra vadītāja
Diāna Švānberga, Juridiskās nodaļas vadītāja

14.11.2019.

Valsts darba
inspekcija

VDI sniegtās konsultācijas par darba samaksas jautājumiem

Periodā no 01.01.2019. līdz 30.09.2019.
sniegtas:

elektroniskās konsultācijas: **19306**

klātienes konsultācijas: **4632**

telefoniskās konsultācijas: **1679**

Valsts darba
inspekcija

VDI saņemtie un izskatītie iesniegumi 2018.gadā

Saņemti **4058** iesniegumi, tai skaitā **1572 (38%)** iesniegumi - par darba samaksas jautājumiem.

(DL 67.panta pirmā daļa, 68.panta pirmā daļa, 69.panta pirmā daļa, 78.panta otrā daļa, 79.panta pirmā daļa, 80.panta pirmā daļa, 128.panta pirmā daļa, 149.panta piektā daļa)

Valsts darba
inspekcija

VDI saņemtie un izskatītie iesniegumi 2018.gadā

Iesniegumos norādīti **5462** iespējamie darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības regulējošo normatīvo aktu pārkāpumi, tai skaitā **2042 (37%)** - par darba samaksas jautājumiem.

Par **602 (38%)** konstatētiem pārkāpumiem (darba samaksas jautājumos) izdoti rīkojumi vai pieņemti lēmumi par administratīvo sodu.

Nav iekļauti dati par lēmumiem par lietvedības izbeigšanu, izsakot mutvārdu aizrādījumu.

Valsts darba
inspekcija

VDI uzdevumi un tiesības

Uzraudzīt un kontrolēt darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanu.

Kontrolēt kā darba devēji un darbinieki savstarpēji pilda darba līgumos un koplīgumos noteiktos pienākumus.

Tiesības pieņemt lēmumus, izteikt brīdinājumus un izdot rīkojumus.

(Valsts darba inspekcijas likums)

Valsts darba
inspekcija

Tiesas atziņas par VDI kompetenci darba strīdu izskatīšanā

Valsts mērķis – uzraudzīt un kontrolēt darba tiesiskās attiecības un nepieciešamības gadījumā pieņemt privātpersonai saistošus lēmumus, lai nodrošinātu iesaistīto personu tiesību ievērošanu. VDI ir plašas uzraudzības pilnvaras uzraudzīt jebkurā objektā esošos darba apstākļus, izvērtēt jebkuru darba tiesisko attiecību atbilstību tiesību normu prasībām un piemērot pēc saviem ieskatiem atbilstošākās sekas.

(Augstākās tiesas Senāta 04.01.2018. lēmums lietā Nr.SKA-790/2018)

Valsts darba
inspekcija

Tiesas atziņas par VDI kompetenci darba strīdu izskatīšanā

Ievērojot darba tiesisko attiecību
privāttiesisko attiecību raksturu, valsts
pārvaldes iestāde drīkst iejaukties tikai
tikl, ciktāl darbinieka tiesības skaidri izriet
no tiesību normām.

*(Augstākās tiesas Senāta 27.11.2017. lēmums
lietā Nr.SKA-1537/2017, 19.05.2016. lēmums
lietā Nr.SKA-318/2016, 17.08.2012. lēmums
lietā Nr.SKA-790/2012, 12.03.2014. lēmums
lietā Nr.SKA-156/2014).*

Valsts darba
inspekcija

Tiesas atziņas par VDI kompetenci darba strīdu izskatīšanā

Veicot apstākļu pārbaudi, VDI konstatē, ka starp darbinieku un darba devēju ir strīds par faktiem, un inspekcija ar tai piešķirtajām pilnvarām šos faktus nevar noskaidrot, var uzskatīt, ka VDI pilnvaras ir beigušās un darbiniekam savu tiesību aizsardzībai ir jāizmanto civilprocesuālie līdzekļi.

(Augstākās tiesas Senāta 27.11.2017. lēmums lietā Nr.SKA-1537/2017).

Valsts darba
inspekcija

Paldies par uzmanību

14.11.2019., Rīga

